

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Stroomlijn

Onderhoud van begroeiing
in de uiterwaarden

Water. Wegen. Werken. Rijkswaterstaat.

*‘Voordat het werk begint,
markeren we kwetsbare planten
om beschadigingen te voorkomen.
Met resultaat: dit jaar zijn
de planten weer opgekomen.’*

Hans van Heijningen | Boswachter

Wat is er aan de hand?

Het regent vaker en harder. Daardoor krijgen de Nederlandse rivieren en uiterwaarden vaker te maken met hoogwater. Bij hoogwater, als het water ook door de uiterwaarden gaat stromen, kan begroeiing de doorstroming van het water belemmeren. Struikgewas bijvoorbeeld, zorgt voor opstuwing doordat alle takken samen een behoorlijke belemmering voor de doorstroming vormen. Dit effect wordt steeds sterker doordat zich drijvend vuil ophoopt in die struiken. Goed beheer en onderhoud van de begroeiing in de uiterwaarden is daarom erg belangrijk.

Wat gaat Rijkswaterstaat daar aan doen?

Door goed te onderzoeken hoe het water bij hoogwater door de uiterwaarden stroomt, bepalen we voor elke uiterwaard welke ingreep in de begroeiing het grootste effect heeft op de waterstand. Samen met eigenaren en beheerders van de uiterwaarden voeren we verschillende soorten ingrepen uit, op plekken waar het water bij hoogwater het hardste stroomt (de zogenaamde ‘stroombaan’):

- We verwijderen bomen en struiken uit de stroombaan.
- In dichtbegroeide rietlanden verwijderen we wilgen. Dit zorgt voor een betere doorstroming.
- Ook maatwerk is mogelijk, zoals het weghalen van enkel de lage begroeiing uit een bos of het verwijderen van de onderste takken van bomen. Een bos blijft dan een bos maar staat niet meer als groene muur in de uiterwaarden.

Waardevolle heggen en monumentale bomen blijven behouden. Ook houden we rekening met beschermde dier- en plantensoorten, zoals de bever, kwartelkoning en stroomdalgrasland. Zo werkt Rijkswaterstaat doorlopend aan een veilig riviereengebied waarin ook de natuur de ruimte krijgt.

Hoe zorgen we dat het riviereengebied veilig blijft?

Om ons riviereengebied ook op lange termijn veilig en natuurlijk te houden, legt Rijkswaterstaat vast waar welk type begroeiing in de uiterwaarden is toegestaan. Alle uiterwaarden, zowel binnen als buiten de stroombaan, worden in kaart gebracht in een zogenoemde Vegetatielegger. Deze is vanaf 2014 te raadplegen via www.rijkswaterstaat.nl/leggers.

Meest gestelde vragen

1. | Waarom werkt Rijkswaterstaat aan veiligheid in de uiterwaarden?

Door grote weersveranderingen neemt de hoeveelheid water in de rivieren toe. Niets doen, vergroot de kans op overstroming. De overheid werkt daarom doorlopend aan de veiligheid van de bewoners in het riviereengebied. Daarnaast is de Nederlandse riviernatuur uniek en van grote waarde voor de biodiversiteit en recreatie. Dat willen we graag zo houden. Daarom onderzoekt Rijkswaterstaat in overleg met beheerders en eigenaren hoe de veiligheid en natuur in de uiterwaarden samen kunnen gaan.

2. | De programma's Ruimte voor de Rivier en Maaswerken zorgen voor meer doorstroming van het water in de rivieren. Waarom is beheer en onderhoud van de uiterwaarden ook nodig?

De programma's Ruimte voor de Rivier, Maaswerken en Stroomlijn vullen elkaar aan.

Naast rivierverruimende maatregelen is goed beheer en onderhoud van de begroeiing in de uiterwaarden ook nodig voor de waterveiligheid. Door de groei van bomen en struiken aan te pakken op plaatsen in de uiterwaarden waar het water bij hoogwater het hardste stroomt, kan het teveel aan water ook via de uiterwaarden onbelemmerd naar zee stromen.

3. | Hoe word ik geïnformeerd over het beheer en onderhoud van de uiterwaarden bij mij in de buurt?

Eigenaren en beheerders van terreinen in de uiterwaarden waar Rijkswaterstaat de begroeiing gaat aanpakken, krijgen persoonlijk

bericht. Zij worden geïnformeerd over de inventarisatie, voortgang en de mogelijke gevolgen van het ingrijpen in de uiterwaarden.

Omwonenden van uiterwaarden die door Rijkswaterstaat aangepakt worden, krijgen via de eigen gemeente, de website van Rijkswaterstaat, gemeentelijke huis-aan-huisbladen en eventueel regionale dagbladen informatie over de werkzaamheden in de uiterwaarden.

Ook wordt er doorgaans een informatiebijeenkomst georganiseerd voor omwonenden en belangstellenden. Dat gebeurt als de plannen ter inzage liggen bij het gemeentehuis. Tijdens de bijeenkomsten hoort u meer over de voorgenomen werkzaamheden. De aankondiging van de inzage van de plannen en van een informatiebijeenkomst wordt tijdig gepubliceerd op de gemeentepagina van de huis-aan-huisbladen en op de website www.rijkswaterstaat.nl/stroomlijn.

4. | Kan ik bezwaar indienen tegen de plannen?

Ja, tijdens de vergunningprocedure kunt u uw bezwaar bij het bevoegd gezag kenbaar maken. De vergunningen worden gepubliceerd op de gemeentepagina van de huis-aan-huisbladen. Hierin staat ook waar u uw bezwaar kunt indienen en binnen welke termijn.

5. | Wordt er rekening gehouden met beschermde dier- en plantensoorten in de uiterwaarden?

Ja, Rijkswaterstaat houdt rekening met beschermde dier- en plantensoorten. Uiteraard worden niet zomaar alle planten en bomen uit het riviereengebied verwijderd. In 2011 is de flora en fauna in de uiterwaarden geïnventariseerd. Deze natuurgegevens helpen mee bij het bepalen waar vegetatie kan worden verwijderd, zodat Rijkswaterstaat binnen de kaders van de geldende natuurwetgeving handelt.

6. | Kan ik niet alvast zelf aan de slag gaan?

We waarderen uw slagvaardigheid, maar Rijkswaterstaat gaat zorgvuldig te werk en wil daarom eerst inventariseren wat weg moet en wat kan blijven staan. Ook wil Rijkswaterstaat grotere deeltrajecten in een keer aanpakken, zodat het werk in de verschillende uiterwaarden beter op elkaar is afgestemd.

Meer informatie over programma Stroomlijn vindt u op www.rijkswaterstaat.nl/stroomlijn.

Vragen kunt u mailen naar info.stroomlijn@rws.nl

Dit is een uitgave van **Rijkswaterstaat**
Kijk voor meer informatie op www.rijkswaterstaat.nl
of bel 0800 - 8002 (ma t/m zo 06.00 - 22.30 uur, gratis)
augustus 2013 | CD0813SB064